

VYHODNOCENÍ VLIVŮ NÁVRHU ÚZEMNÍHO PLÁNU PŇOVICE NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ

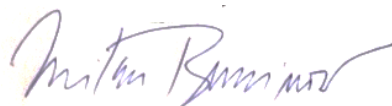
ČÁST B

Posouzení vlivů koncepce na lokality NATURA 2000 dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění, ve znění pozdějších předpisů

Objednatel: Obec Pňovice, zastoupená starostou obce Radovanem Štáblem
Pňovice 187
784 01 Pňovice

Zpracovatel: Mgr. Milan Bussinow. Ph.D.
Kollárovo náměstí 630/3, 779 00 Olomouc
e-mail: mbussinow@centrum.cz

Březen 2019

Mgr. Milan Bussinow, Ph.D.

- Autorizovaná osoba k provádění posouzení podle §45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (Natura 2000) (rozhodnutí Ministerstva životního prostředí č. j. 29539/ENV/09,998/630/09, prodlouženo dne 12.2.2014 rozhodnutím č.j. 10420/ENV/14-589/630/14 a 14.3.2019 rozhodnutím č.j. MZP/2019/630/630).

O B S A H :

1. Úvod.....	4
2. Stručný popis koncepce	6
3. Identifikace a charakteristika dotčených lokalit	9
4. Hodnocení vlivů koncepce na EVL a PO	16
5. Závěr	21
6. Literatura.....	22

Přílohy:

Příloha 1	Stanovisko Krajského úřadu k návrhu územního plánu
Příloha 2	Osvědčení odborné způsobilosti

1. Úvod

Předkládané Posouzení vlivů koncepce na lokality soustavy NATURA 2000 dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále též hodnocení), t.j. na evropsky významné lokality a ptačí oblasti, tvoří část B Vyhodnocení vlivů návrhu územního plánu obce Pňovice na udržitelný rozvoj území, jak je to požadováno přílohou č.5 vyhlášky č. 500/2006 Sb., v platném znění. Toto Posouzení je ve smyslu stavebního zákona nedílnou součástí posuzované koncepce, tj. návrhu Územního plánu obce Pňovice, neboť orgán ochrany přírody svým stanoviskem nevyloučil vliv na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast.

Hodnocení je zpracováno na základě stanoviska Krajského úřadu Olomouckého kraje, Odboru životního prostředí. KÚ ve svém vyjádření „Návrh zadání územního plánu Pňovice – stanovisko“ ze dne 27. 9. 2017 (č.j.: KUOK 96422/2017) konstatuje, že v řešeném území, které leží ve správním obvodu krajského úřadu, se nenacházejí žádné lokality soustavy Natura 2000 a po seznámení s předloženou dokumentací orgán ochrany přírody dospěl k závěru, že koncepce vzhledem ke svému charakteru nemá potenciál způsobit přímé, nepřímé či sekundární vlivy na celistvost a příznivý stav předmětů žádné lokality soustavy Natura 2000 ve správním obvodu KÚ.

Krajský úřad ale ve svém stanovisku zároveň uvádí, že do řešeného území ale zasahuje evropsky významná lokality Litovelské Pomoraví a stejnojmenná ptačí oblast, které leží na území Chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví. Z tohoto důvodu je k vyloučení případného významného vlivu třeba také stanovisko Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky – Regionálního pracoviště Správy CHKO Litovelské Pomoraví jako orgánu ochrany přírody a krajiny příslušného podle § 78 zákona odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny (dále jen „Agentura“).

Agentura ve svém stanovisku, vydaném v souladu s ustanovením § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, pod č. j. 2883/OM/17 dne 18. 9. 2017, uvádí, že předložená koncepce je v dotčeném území natolik obecná, že nelze posoudit její vliv na biotopy nebo druhy, jež tvoří předměty ochrany EVL a PO Litovelské Pomoraví, a proto nemůže vyloučit významný vliv na příznivý stav předmětů ochrany nebo celistvost EVL a PO.

Krajský úřad následně na základě tohoto stanoviska uplatnil požadavek na zpracování posouzení územního plánu z hlediska vlivů na životní prostředí (SEA).

Cílem naturového posouzení je zjistit, zda koncepce (v tomto případě návrh územního plánu ve smyslu zákona č. 183/2006 Sb., v platném znění) může mít významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost uvedených lokalit.

Jako podkladový materiál k vypracování tohoto naturového posouzení byl použit Návrh Územního plánu Pňovice, zpracovaný Ing. arch. Irenou Čehovskou z června 2018 (a doplněný v lednu 2019), a související mapové podklady.

V květnu a červnu 2018 proběhl terénní průzkum řešeného území, především pak jednotlivých dotčených ploch a jejich okolí. Posuzovaná koncepce byla i s ohledem na aktuálně přijatou legislativu konzultována s pracovníky MŽP Praha.

Hodnocenou koncepcí je návrh územního plánu obce Pňovice. Jedná se o speciální koncepci ve smyslu ustanovení § 10 i zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění. Obsah „Vyhodnocení vlivů“ této koncepce je předepsán v příloze č. 5 vyhlášky č. 500/2006 Sb., v platném znění. Důvodem pro vypracování Vyhodnocení vlivů na území NATURA 2000 je skutečnost, že uvedená koncepce, jakožto územně plánovací dokumentace, podléhá vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území.

Hodnocení je v souladu s dikcí ustanovení §45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění. Jeho formální členění bylo navrženo s přihlédnutím ke specifice hodnocené koncepce a k platným metodickým pokynům MŽP. Hlavním metodickým podkladem je nově přijatá vyhláška č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny, platná od 1. 8. 2018.

Podrobnější informace o posuzované koncepci a výkres záměrů územního plánu Pňovice jsou obsaženy v dokumentaci Vyhodnocení vlivů na životní prostředí (část A).

2. Stručný popis koncepce

Vlastní návrh územního plánu Pňovice zpracovala Ing. arch. Irena Čehovská, Atelier „R“, v roce 2018 s tím, že v lednu 2019 došlo k doplnění o jednu rozvojovou plochu.

Koncepce rozvoje území obce Pňovice vychází jednak z podmínky respektování definovaných a chráněných hodnot území, která je zajišťována zejména jinými právními předpisy či správními opatřeními, jednak z požadavku vymezení rozvojových ploch s hlavním cílem stabilizace obyvatelstva v historicky osídlené krajině. Prioritou ÚP je vedle regenerace stávajících fondů a využití proluk dostavba okrajových částí sídla na stávající zástavbu plynule navazujících pro převážně obytnou, resp. smíšenou funkci a ochrana přírodního prostředí.

V řešeném území se vyskytují vysoce cenné přírodní hodnoty vázané především geografickou polohou – niva řeky Moravy s lužními lesy, dále jednotlivé prvky kulturního dědictví, odrážející významné historické souvislosti vývoje řešeného území. Tyto kvality byly zohledněny již v minulosti vyhlášením ochranných režimů.

Pro plánování a usměrňování územního rozvoje obce jsou respektovány zásady pro rozhodování o změnách v území na rozvojové ose OS8 Hradec Králové / Pardubice – Moravská Třebová – Mohelnice – Olomouc vymezené v Politice územního rozvoje ČR ve znění Aktualizace č. 1 a dále upřesněné v ZÚR OK ve znění Aktualizace č.2b.

Rozvoj území obce Pňovice je stanoven pouze v **jedné variantě řešení**.

Územní plán vymezuje **šest zastavitelných ploch**, přitom jednu zastavitelnou plochu může tvořit skupina několika ploch s rozdílným způsobem využití:

označení plochy název lokality parcelní číslo	navrhované využití plochy	podmínky využití	výměra v ha	max. počet RD
Z01 Za školou 211/52,53,54 211/33,34 Část 211/32	BV plochy bydlení v rodinných domech – venkovské PV plochy veřejných prostranství ZV veřejná prostranství- veřejná zeleň ZO zeleň-ochranná a izolační - část plochy převzata z platného ÚP	- dopravní napojení ze silnice II/447 -zajištění vnitřní dopravní a technické obsluhy -v dalším stupni projektové přípravy nutno prokázat, že pro bydlení nebudou překročeny maximální přípustné hladiny hluku v chráněných vnitřních a venkovních prostorech staveb	4,45 orná	32
Z02 U kobylníka	BV plochy bydlení v rodinných	- dopravní napojení ze silnice	1,4245 orná	9

1050/56 1050/57	domech – venkovské PV plochy veřejných prostranství	II/447 -zajištění vnitřní dopravní a technické obsluhy - respektovat OP silnice II/447 - respektovat trasu a OP trasy vodovodního přivaděče -v dalším stupni projektové přípravy nutno prokázat, že pro bydlení nebudou překročeny maximální přípustné hladiny hluku v chráněných vnitřních a venkovních prostorech staveb <i>-část plochy v záplavovém území Q100</i>		
Z03 Na chmelnici Část 1050/51, 1050/52,53,54 1050/55	BV plochy bydlení v rodinných domech – venkovské	- dopravní obsluha území z přilehlé místní komunikace s rozšířením plochy veřejného prostranství pro zajištění nezbytných parametrů a umístění technické infrastruktury	0,24 orná	2-3
Z04 Na chmelnici Část 1050/51, 1050/52,53,54 1050/55	BV plochy bydlení v rodinných domech – venkovské	-dopravní obsluha z přilehlé místní komunikace, <i>-plocha v záplavovém území Q100</i>	0,0833 zahrada	1
Z05 Pivovarské 548/1,2,3,4, 551/2	BV plochy bydlení v rodinných domech – venkovské PV plochy veřejných prostranství - část plochy převzata z platného ÚP	-dopravní napojení z místní komunikace -zajištění vnitřní dopravní a technické obsluhy <i>-plocha v záplavovém území Q100</i>	1,49 orná	12
Z06 U školy 180/1,2,3,4,5 Část 180/13	BV plochy bydlení v rodinných domech – venkovské PV plochy veřejných prostranství	-dopravní napojení z místní komunikace -zajištění vnitřní dopravní a technické obsluhy	0,2245 orná	3

Územní plán vymezuje tuto plochu přestavby:

označení plochy název lokality parcelní číslo	navrhované využití plochy	podmínky využití	výměra v ha	
P01 U kravína část 724/58, část 724/60, 724/44, část 724/45, .261	VL výroba a skladování - lehký průmysl	- dopravní napojení ze silnice II/446 -zajištění technické obsluhy	1,22 orná	

Vymezení koridorů nadmístního významu

Územní plán Pňovice uplatňuje tyto plochy a koridory nadmístního významu:

- a) koridor pro přeložku silnice II/446, včetně odbočky na silnici II/447 vymezený v ZÚR OK jako veřejně prospěšná stavba D44, v návrhu územního plánu Pňovice se jedná o koridor **C-D44**, návrh územního plánu Pňovice podmiňuje rozhodování o změnách v území zpracováním územní studie.
- b) koridor pro vodní cestu D-O-L vymezený v ZÚR OK jako rezerva, v návrhu územního plánu Pňovice se jedná o územní rezervu **R01**. Plochy územních rezerv nejsou, dle pokynů MŽP, předmětem hodnocení vlivů koncepcí dle §45i zákona č. 114/1992 Sb.

Plochy změn v krajině

Návrh územního plánu vymezuje následující plochy změn v krajině:

K01 U rybníka	RN rekreace – na plochách přírodního charakteru - plocha převzata z platného ÚP, kde byla vymezena jako zastavitelná plocha pro sport	rozšíření ploch pro každodenní rekreaci ve vazbě na rybník Olšina a fotbalové hřiště	1,22 TTP orná	
K02 Studýnky	W vodní plochy - plocha převzata z platného ÚP	rybochovná nádrž	4,0 orná, TTP	
K03 Boudy	NT plocha těžby v nevýhradním ložisku Pňovice (specifická oblast ST2-3) - plocha převzata z platného ÚP	cílový stav – vodní nádrž	16,21 orná	

Všechny plochy změn v krajině jsou nezastavitelné s výjimkou staveb umístovaných v souladu s §18 odst. 5 stavebního zákona, které nejsou uvedeny výslovně v nepřipustném využití příslušných ploch s rozdílným způsobem využití.

V předkládaném posouzení nelze očekávat stanovení konkrétních zmírňujících či kompenzačních opatření v uvedeném smyslu, vzhledem k tomu, že záměry nejsou dostatečně upřesněny. Toto je úloha navazujících hodnocení, zejména ve fázi posouzení záměrů podle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění.

Cílem tohoto posouzení by tak mělo být upozornění na závažné střety koncepce s územími evropsky významných lokalit a ptačích oblastí a předměty jejich ochrany v rovině stanovení koridorů a rozvojových ploch místního významu. Toto by mělo v budoucnu sloužit k upřesnění variant (územních, technologických a technických) jednotlivých záměrů v případě, že se vůbec o průchodné varianty bude jednat, tj. že veřejný zájem bude výrazně převažovat nad zájmy ochrany přírody.

3. Identifikace a charakteristika dotčených lokalit

Mezi území chráněná na základě mezinárodních úmluv řadíme mj. lokality soustavy Natura 2000 – ptačí oblasti a evropsky významné lokality. Ochrana lokalit, které jsou v rámci České republiky zařazeny do soustavy Natura 2000, je v dnešní době zakotvena v platné legislativě, v tomto případě v novelizovaném zákonu č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

U záměrů a koncepcí, u kterých příslušný orgán ochrany přírody nemohl ve svém stanovisku vyloučit možný významný vliv na lokality soustavy Natura 2000, je třeba provést posouzení autorizovanou osobou v souladu s ustanoveními § 45 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění.

Jak je patrné ze situace (Obr. 1 a 2), posuzovaná koncepce, tj. území vymezené v návrhu územního plánu Pňovice se dotýká dvou lokalit soustavy Natura 2000.

Jedná se o Evropsky významnou lokalitu **Litovelské Pomoraví** (CZ0714073) a Ptačí oblast **Litovelské Pomoraví** (CZ0711018).

Obr. 1: Řešené území – správní území obce Pňovice

Obr. 2: Překryv řešeného území a EVL Litovelské Pomoraví (fialově) a PO Litovelské Pomoraví (modře). Červeně je vymezena řešená část návrhových ploch na území PO.

Vyhodnocení vlivu návrhových ploch ÚP Pňovice nebylo založeno pouze na prostorových vztazích (územním střetu), ale byly brány v úvahu i možnosti nepřímého ovlivnění předmětů ochrany EVL a PO Litovelské Pomoraví. Výsledky této prvotní analýzy jsou uvedeny v následující tabulce, kde je přehled návrhových ploch a u všech je uvedeno, zda byl jejich vliv na potenciálně dotčenou EVL a PO vyloučen, či nikoliv.

Je použita dvoustupňová klasifikace:

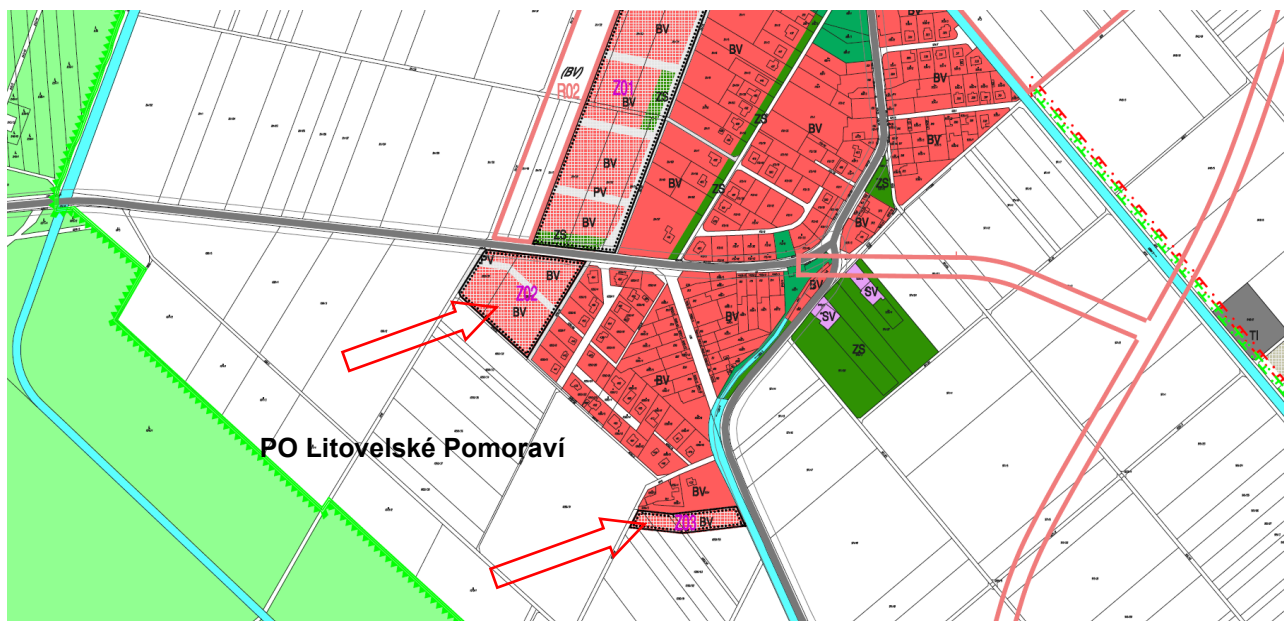
- **Vliv vyloučen:** Změna využití plochy nebude mít na soustavu Natura 2000 vliv. Jedná se o změny, u nichž je možné na základě informací o jejich charakteru a vzdálenosti od lokalit soustavy Natura 2000 jednoznačně vyloučit možnost významného ovlivnění předmětů ochrany a celistvosti území soustavy Natura 2000.
- **Vliv nevyloučen:** Nelze vyloučit možnost negativního ovlivnění soustavy Natura 2000. Takto ohodnocené změny využití ploch se stávají předmětem dalšího podrobnějšího posuzování, které má za úkol určit významnost vlivu.

Přehled návrhových ploch s uvedením možnosti ovlivnění EVL a/nebo PO.

Označení plochy	Převažující využití plochy	Rozloha plochy (ha)	Vliv na EVL LP	Vliv na PO LP
Z01	Plocha pro bydlení	4,45	Vyloučen	Vyloučen
Z02	Plocha pro bydlení	1,4245	Vyloučen	Nevyloučen
Z03	Plocha pro bydlení	0,24	Vyloučen	Nevyloučen
Z04	Plocha pro bydlení	0,0833	Vyloučen	Vyloučen

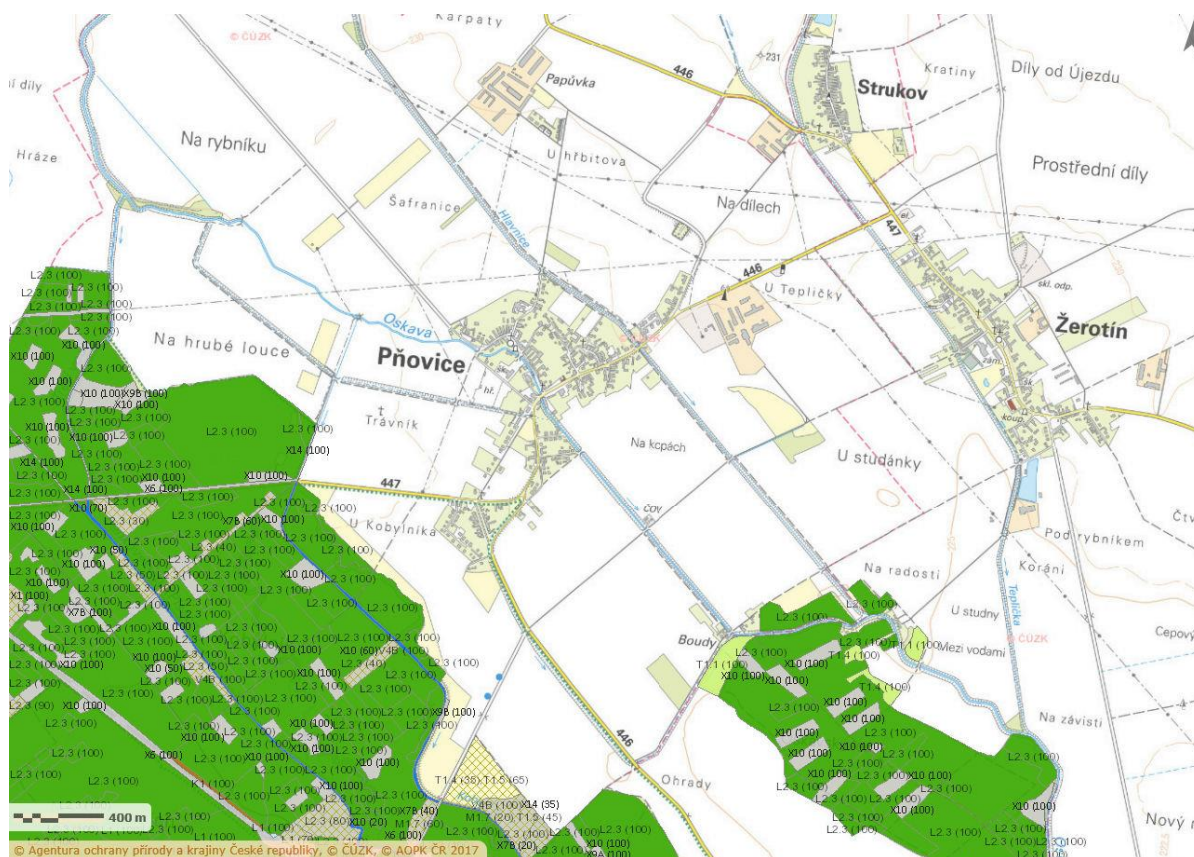
Z05	Plocha pro bydlení	1,49	Vyloučen	Vyloučen
Z06	Plocha pro bydlení	0,2245	Vyloučen	Vyloučen
P01	Plocha přestavby: výroba a skladování - lehký průmysl	1,22	Vyloučen	Vyloučen
C-D44	koridor pro přeložku silnice II/446		Vyloučen	Vyloučen
K01	Rekreace	1,22	Vyloučen	Vyloučen
K02	vodní plochy	4,0	Vyloučen	Vyloučen
K03	Plocha těžby v nevýhradním ložisku	16,21	Vyloučen	Vyloučen

Z obrázku č. 3 je patrná poloha návrhových ploch Z02 a Z03 na území PO.

Obr. 3: Výřez návrhu ÚP s návrhovými plochami Z02 a Z03 (označeny šipkami), které se nacházejí na území Ptačí oblasti Litovelské Pomoraví (zde vymezeno dvěma spojujícími se komunikacemi)

Do EVL Litovelské Pomoraví nezasahují žádné návrhové plochy. Také z následujícího obr. 4 je patrné, že biotopy, mapované v letech 2007-2018 (zdroj: <http://webgis.nature.cz/mapomat/>), nejsou ve střetu s návrhovými plochami, které jsou soustředěny na dnes již urbanizovanou část obce, resp. sousedící plochy.

Obr. 4: Územní vazba vymapovaných přírodních biotopů a zastavěného území obce Pňovice. Veškeré návrhové plochy jsou umístěny mimo EVL Litovelské Pomoraví (<http://webgis.nature.cz/mapomat/>).

Protože můžeme vliv posuzovaného návrhu územního plánu obce na Evropsky významnou lokalitu Litovelské Pomoraví a její předměty ochrany vyloučit, následuje v textu pouze charakteristika dotčené ptačí oblasti. Podrobné informace o EVL Litovelské Pomoraví jsou uvedeny v kartě této EVL na stránce AOPK ČR: http://www.nature.cz/natura2000-design3/web_lokality.php?cast=1805&akce=karta&id=1000143587

CHARAKTERISTIKA PTAČÍ OBLASTI LITOVELSKÉ POMORAVÍ

Kód:	CZ0711018
Rozloha:	9318,6627 ha
Biogeografická oblast:	Kontinentální
Souřadnice středu:	17°6'17" v.d., 49°41'53" s.š.
Nadmořská výška:	212 - 344 m n. m.

Ptačí oblast byla vyhlášena Nařízením vlády 24/2005 Sb.

Poloha:

Území se nachází na střední Moravě a je totožné s CHKO Litovelské Pomoraví, kterou tvoří 3-8 km široký a 27 km dlouhý pruh nivy přirozeně meandrující řeky Moravy. Rozkládá se mezi obcemi Mohelnice, Mladeč, Horka nad Moravou, Olomouc a Červenka.

Ekotop:

Základním geologickým rysem celé oblasti je kerná stavba. Geologické podloží nivy tvoří především mocné vrstvy kvartérních štěrkopísků, místy převrstvené devonskými vápenci. Litovelské Pomoraví se rozkládá v údolí řeky Moravy v severní části Hornomoravského úvalu a jižní části Mohelnické brázdy. Hornomoravský úval patří do podsoustavy Vněkarpatských sníženin, provincie Západní Karpaty. Mohelnická brázda je součástí jesenické podsoustavy v rámci provincie České vysočiny. Reliéf je rovinný s malou výškovou členitostí (maximálně na okraji území se mohou vyskytovat malé pahorky), průměrná výška je 200 m n. m. Pro Litovelské Pomoraví jsou typické nivní půdy (fluvizemě) s narušeným procesem akumulace humusu vlivem záplav.

Biota:

Oblast podél řeky Moravy je charakteristická řadou bočních periodických i stálých ramen, přítoků, tůní a slepých ramen. Vyznačuje se azonální biotou rozsáhlého komplexu lužních lesů s neregulovanými toky. V lesích se objevují horské prvky splavené ze sudetských pohoří a východní migranti. Řeka a navazující luhy hostí řadu druhů přílohy I směrnice o ptácích i druhů významných z hlediska avifauny České republiky. Významná stanoviště pro ptáky vznikla i lidskou činností – těžbou štěrkopísku.

Kvalita a význam:

Řeka a navazující luhy hostí celkem 19 druhů přílohy I směrnice o ptácích (z nich 3 cílové) i řadu dalších druhů významných z hlediska avifauny České republiky. Především v

březích hlavního toku Moravy, ale pravidelně také ve stěnách štěrkopískových jezer hnízí ledňáček říční (*Alcedo atthis*) - 10-15 párů. Oblastí protahují desítky a na podzim zřejmě až stovky ledňáčků, pravidelné je zimování druhu na nezamrzajících úsecích toků. Ve starších lužních porostech jsou charakteristickými druhy strakapoud prostřední (*Dendrocopos medius*) - 100-130 párů a lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*) - 1300-1800 párů. Velký ostrov v PR Chomoutovské jezero je od roku 1997 jediným hnízdištěm racka černocephálního (*Larus melanocephalus*) v oblasti a jedním ze tří pravidelných hnízdišť druhu v České republice. V několikatisícové kolonii racka chechtavého (*Larus ridibundus*) hnízdilo v letech 1997-2001 každoročně 3-6 párů a v roce 2002 dokonce 16 párů (nejvíce v ČR). Na celém hlavním toku Moravy, ale také ve stěnách štěrkopískových jezer hnízí písek obecný (*Actitis hypoleucos*) - 10-18 párů. Štěrkopísková jezera jsou také významnou jarní i podzimní tahovou zastávkou pro několik tisíc vodních ptáků, zejména racků, kachen a bahňáků. Z druhů přílohy I jsou to např. rybák černý (*Chlidonias niger*), protahující na jaře v desítkách kusů, a jespák bojovný (*Philomachus pugnax*) a vodouš bahenní (*Tringa glareola*), kteří v desítkách protahují na jaře i na podzim.

Zranitelnost:

Vodní turistika na toku Moravy - rušení hnízdících ptáků a hlavně nedodržování zákazu vstupu na náplavy (ledňáček říční). Sportovní rybolov - rušení hnízdících ptáků na tocích a štěrkopískových jezerech (vcelku málo významný faktor vzhledem k již přijatým opatřením). Stavby nerespektující unikátnost území a narušující různým způsobem nejen ornitologickou stránku CHKO: např. kanál Dunaj-Odra-Labe, obchvat města Litovle apod.

Předmět ochrany:

Ledňáček říční (*Alcedo atthis*)

Lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*)

Strakapoud prostřední (*Dendrocopos medius*)

Ledňáček říční (*Alcedo atthis*)

Stálý nebo přelétavý pták, který vyhledává čistší, pomalu tekoucí nebo i stojaté vody. Nezbytná je přítomnost hlinitých nebo písčitých břehů, kde si vyhrabává nory k hnízdění. Monitoring potvrdil, že nejvyšší početnosti ledňáček říční dosahuje v ptačích oblastech na meandrujících úsecích neregulovaných toků, na nichž nachází nejčastěji optimální hnízdní a potravní podmínky. Druh je ohrožen regulacemi toků a zavážením a sesvahováním břehů bývá často výrazně přetvářen hnízdní biotop a ledňáčkům je zde hnízdění znemožněno. Neméně významným negativním faktorem je i znečišťování vodních toků, jež ledňáčkům snižuje nebo zcela znemožňuje dostupnost potravy v průběhu hnízdění.

Pro celou Českou republiku je počet odhadován na 500-900 párů, z čehož populace v PO Litovelské Pomoraví je odhadována na 10-15 párů.

Lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*)

Lejsek bělokrký hnízdí ve starších listnatých (nejčastěji dubových a bukových) a smíšených lesích, místy i v parcích, sadech, zahradách a na hrázích rybníků s doupnými stromy. V nížinách se vyskytuje početněji než ve vyšších polohách. Na jižní i severní Moravě je jeho rozšíření téměř souvislé. V posledních 30 letech se hnízdní rozšíření lejska bělokrkého v ČR zvětšilo téměř o polovinu a podobné navýšení zaznamenala i celostátní populace. Z hlediska vývoje početnosti lze proto považovat stav druhu za příznivý. Jako druh vázaný na starší listnaté a smíšené porosty, parky či rybníční hráze s doupnými stromy je lejsek bělokrký ohrožen především rozsáhlými těžbami starých porostů, likvidací starých alejí, příliš razantními rekonstrukcemi parků apod. Pro udržení druhu v příznivém stavu je však jednoznačně nejúčinnější preferovat ochranu přirozeného hnízdního biotopu, tzn. starých listnatých a smíšených porostů s dostatkem dutin.

Populace v PO Litovelské Pomoraví je odhadována na 1800-2200 hnízdicích párů.

Strakapoud prostřední (*Dendrocopos medius*)

Strakapoud prostřední je ve střední Evropě velmi silně vázán především na staré duby, vyskytuje se ale i ve starých nížinných bučinách a olšinách. Důležitá je přítomnost silných kmenů s hrubou kůrou a stojících odumřelých stromů. Na rozdíl od strakapouda velkého je strakapoud prostřední převážně hmyzožravý po celý rok. Strakapoud prostřední je u nás šířícím se druhem, jehož početnost byla odhadnuta na 3 000–6 000 párů. Nejčastější je v nižších polohách, vzácně, ale stále častěji vystupuje výše než 500 m n. m. Na Moravě je početnější než v Čechách. Na jižní Moravě je nicméně druh ohrožen, neboť většina jeho populace je koncentrována do nížinných, zejména lužních lesů. Vzhledem k jeho vazbě na starší či „přestárlé“ porosty představují současné rozsáhlé obnovní těžby těchto porostů (s nevyrovnanou věkovou skladbou ve prospěch právě starších věkových tříd) razantní úbytek hnízdních i potravních příležitostí.

Populace v PO Litovelské Pomoraví je odhadována na 100-130 párů.

4. Hodnocení vlivů koncepce na lokality soustavy Natura 2000

Hodnocení úplnosti podkladů pro posouzení

Jako hlavní podklad pro hodnocení vlivu koncepce na území EVL a PO byl použit Návrh územního plánu Pňovice (Čehovská 2018). Dále byly použity mapové podklady pro návrh územního plánu obce (Čehovská 2018).

Kromě těchto přímých podkladů jsme dále pracovali s platnými Zásadami územního rozvoje Olomouckého kraje.

Informace o aktuálním stavu jednotlivých ploch – případné přítomnosti přírodních či odvozených typů stanovišť byly získány během terénního průzkumu uskutečněného v červnu 2018. Další podklady, upřesnění a informace o předmětech ochrany EVL a PO Litovelské Pomoraví byly získány z vrstvy mapování biotopů (www.nature.cz) a dalších dostupných databází Agentury ochrany přírody a krajiny ČR a odborné literatury uvedené v kapitole 6.

Použité podklady pro hodnocení vlivu koncepce na EVL a PO považujeme za dostatečné.

Hodnocení významnosti vlivů koncepce na dotčené předměty ochrany

Posuzovaná koncepce představuje návrh územního plánu obce Pňovice. Jedná se o obec ležící v aluviu řeky Moravy, na území Chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví a dvou lokalit soustavy Natura 2000: EVL a PO Litovelské Pomoraví. Koncepce zahrnuje vymezení zastavitelných ploch, ploch změn v krajině, přestavbových ploch a dvou koridorů nadmístního významu (koridor pro přeložku silnice II/446 a koridor pro vodní cestu D-O-L). Koncepce je navržena pouze v jedné variantě.

Z návrhu ÚPD, resp. umístění návrhových ploch vyplývá, že nedojde k dotčení celistvosti a předmětů ochrany EVL Litovelské Pomoraví.

Ptačí oblast Litovelské Pomoraví zasahuje, shodně s vymezením CHKO, více do intravilánu obce a na její území jsou umístěny dvě návrhové lokality – Z02 (1,4 ha, BV plochy bydlení v rodinných domech – venkovské, PV plochy veřejných prostranství) a Z03 (0,24 ha, BV plochy bydlení v rodinných domech – venkovské).

Průzkumem všech návrhových ploch, které se nacházejí přímo v intravilánu, nebo na jeho okraji obce jsme zjistili, že tyto plochy, vyjmenované výše, nepředstavují ani biotopy předmětů ochrany ptačí oblasti, ani se na nich nenacházejí přírodní stanoviště. Na plochách k zástavbě, které přímo zasahují do PO, tj. Z02 a Z03, se nacházejí intenzivně využívané zemědělské kultury (plocha Z02), resp. ruderalizovaná pastvina využívaná pro chov domácích zvířat.

Aktuální stav těchto návrhových ploch je patrný z následujících snímků:

Obr. 5: Návrhová plocha Z02 (výstavba rodinných domů a veřejná prostranství)

Obr. 6: Návrhová plocha pro výstavbu Z03

Za referenční cíl pro vyhodnocení vlivu posuzované koncepce na vybrané předměty ochrany EVL a PO Litovelské Pomoraví bylo v souladu s metodickými doporučeními Evropské komise a platnou legislativou zvoleno zachování příznivého stavu z hlediska ochrany pro předměty ochrany EVL a PO (typy přírodních stanovišť, evropsky významné druhy, ptačí druhy). Konkrétní metodou pro vyhodnocení vlivů koncepce bylo zvoleno tabelární bodové vyhodnocení v koncepci navržených opatření s doprovodným komentářem. Bodové hodnocení je v souladu s metodikou hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany (Anonymus 2007) s přihlédnutím na její aktualizaci (Chvojková et Volf 2009).

Použitá stupnice vyhodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany

Hodnota	Termín	Popis
-2	Významný negativní vliv	Významný negativní vliv dle odst. 9 § 45i ZOPK Významným negativním vlivem se rozumí nepříznivý důsledek pro celistvost lokality ve vztahu k posuzovanému typu evropského stanoviště nebo evropsky významného druhu. Vylučuje schválení koncepce obsahující takto vyhodnocené úkoly (záměry) (resp. koncepci je možné schválit pouze v případech určených dle odst. 9 a 10 § 45i ZOPK) Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Vyplyvá ze zadání koncepce, nelze jej eliminovat (resp. eliminace by byla možná jen vypuštěním problémového dílčího úkolu, záměru, opatření atd.).
-1	Mírně negativní vliv	Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv Nevylučuje schválení záměru. Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Je možné jej dále snížit navrženými zmírňujícími opatřeními.
0	Nulový vliv	Koncepce, resp. její dílčí úkoly nemají žádný prokazatelný vliv.
+	Pozitivní vliv	Příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
?	Vliv nelze vyhodnotit	Díky obecnosti zadání koncepce (nebo jednotlivých úkolů) není možné hodnotit její vlivy.

V následující tabulce je hodnocen vliv dílčích záměrů, které se vyskytují na území EVL či PO či v jejich blízkosti a mohly by mít vliv na předměty ochrany EVL a PO Litovelské Pomoraví.

Vliv dílčích záměrů posuzované koncepce na předměty ochrany EVL/PO

Stanoviště/Druh	Plocha	Hodnocení	Zdůvodnění
Ledňáček říční	Plocha pro bydlení Z02, Z03	0	Plochy Z02 a Z03, navržené pro zástavbu, se nacházejí na hranici PO a dnes zastavěného území obce. Na těchto plochách se dnes nacházejí polní kultury, resp. ruderalizovaná travnatá plocha využívaná jako pastvina, na které není ani jeden z druhů, které jsou předmětem ochrany PO, vázán. Nejedná se ani o plochy využitelné k hnízdění těchto druhů, ani o stanoviště, která by mohly využívat pro získávání potravy.
Lejsek bělokrký	Plocha pro bydlení Z02, Z03	0	
Strakapoud prostřední	Plocha pro bydlení Z02, Z03	0	

Správní území obce Pňovice zasahuje do dvou lokalit soustavy Natura 2000, a to Evropsky významné oblasti Litovelské Pomoraví a stejnojmenné ptačí oblasti. Nový územní plán obce ve svém návrhu umísťuje 6 nových ploch pro bydlení, 3 plochy změny v krajině, 1 plochu přestavby a 2 koridory nadmístního významu, z nichž jeden (plavební kanál D-O-L) je v ÚPD veden jako územní rezerva. Z analýzy návrhu vyplývá, že jen dvě plochy zasahují přímo do území Natura 2000, konkrétně Ptačí oblasti Litovelské Pomoraví. Jedná se o návrhovou plochu pro výstavbu Z02 a Z03 o celkové ploše 1,66 hektaru. Tyto dvě plochy navazují na zastavěné území obce a v dnešní době jsou obě využívány jako pole, resp. ruderalizovaná pastvina. Nepředstavují tak ani vhodnou lokalitu pro hnízdění, ani biotop pro získávání potravy či zajištění dalších životních funkcí ledňáčka říčního, lejska bělokrkého a strakapouda prostředního, tři druhy představující předměty ochrany této PO.

Hodnocení kumulativních vlivů

Kumulativním vlivem se rozumí ovlivnění jedné lokality větším počtem záměrů, jejichž společné působení může přesáhnout hranici významně negativního vlivu.

V následujícím přehledu jsou uvedeny aktuálně řešené záměry, u kterých dle informačního systému EIA/SEA (<http://www.cenia.cz/odborna-podpora/eiasea/informacni-systemy-eia-a-sea/>) nebyl vyloučen vliv na předměty ochrany EVL a PO Litovelské Pomoraví:

- **Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Olomouckého kraje, aktualizace 2017**
- **Návrh zadání územního plánu Mladeč**

Součástí Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací OK jsou územní rezervy či návrhové trasy vodovodů a vodovodních přívaděčů, které z části procházejí územím EVL a PO:

- koridor nadmístního významu propojení skupinového vodovodu Mohelnice se skupinovým vodovodem Litovel návrhem vodovodního řadu dle ZÚR Olomouckého kraje (VP1), přivádějícího vodu z rezervních vodních zdrojů Leština, Zvole a Lukavice přes úpravnu vody Dubicko a Moravičany do Litovle, v návrhu územního plánu Mladeč označený C-VP1. **Trasa bude prověřena územní studií, která zohlední možnosti průchodu přes území NATURA 2000 (podmínka ze ZÚR Olomouckého kraje – právní stav po aktualizaci č. 2b, 11/2018).**
- koridor pro územní rezervu pro vodovodní přivaděč Hanušovice – Moravičany dle ZÚR Olomouckého kraje (VP4), v návrhu územního plánu Mladeč označený R01, přivádějící pitnou vodu z oblasti Ramzovského nasunutí až do Litovle, včetně propojení s Olomoucí, který **bude upřesněn v územní studii**

Tyto nadmístní koridory mj. řeší na svém správním území i návrh nového územního plánu obce Mladeč. Jedná se o další aktuálně připravovanou ÚPD obce, která částí svého území zasahuje do EVL a PO Litovelské Pomoraví. Kromě obou zmíněných koridorů, převzatých z nadřazené ÚPD, nejsou v návrhu nového územního plánu obce Mladeč nově umísťovány návrhové plochy, které by mohly mít negativní vliv na předměty ochrany a celistvost dotčených lokalit soustavy Natura 2000.

Hodnocení vlivů koncepce na celistvost lokalit

Předkládané posouzení se nezabývá pouze možným vlivem předkládané koncepce na předměty ochrany dotčených lokalit soustavy Natura 2000, ale také posoudit vliv ÚP na celistvost těchto lokalit. Celistvost je chápána jako ekologická integrita lokality, která zahrnuje ekologické vazby, struktury a klíčové charakteristiky ve vztahu k předmětům ochrany a jejich zachování ve stavu příznivém z hlediska ochrany.

Realizací hodnoceného ÚP obce Pňovice nedojde k ovlivnění ani hnízdního, ani potravního biotopu předmětů ochrany v PO Litovelské Pomoraví, ani mimo její území. Návrhové plochy, které se nacházejí přímo v ptačí oblasti, jsou situovány na její hranici a navazují na již zastavěné území obce. Samotný vliv byl vyhodnocen jako nulový, tj. bez vlivu. EVL Litovelské Pomoraví pak není návrhovými plochami nového ÚP dotčena ani nepřímo – nacházejí se všechny mimo území EVL.

Na základě těchto skutečností můžeme konstatovat, že změnou využívání návrhových ploch nedojde k významně negativnímu ovlivnění celistvosti EVL a PO Litovelské Pomoraví.

5. Závěr

Jednotlivé záměry posuzované koncepce – tzn. návrhové plochy pro bydlení a další funkce jsou navrženy mimo území EVL a PO Litovelské Pomoraví. Výjimku představují dvě plochy pro výstavbu v návrhu ÚP označené jako Z02 a Z03. Tyto plochy, o celkové výměře 1,66 ha, zasahují na území ptačí oblasti, a to na jižní hranici zastavěného území obce. Tyto dvě plochy jsou dnes využívány k zemědělské produkci (plocha Z02), respektive jako zahrada či spíše pastvina (plocha Z03). S ohledem na takto vysoký stupeň odpřírodnění, a také s ohledem na biologii a ekologické požadavky předmětů ochrany PO (ledňáček říční, lejsek bělokříký a strakapoud prostřední), nepředstavují biotop, který by tyto druhy mohly využívat. Nacházejí se také v dostatečné vzdálenosti od přírodních či přírodě blízkých typů stanovišť.

Jakkoli nejsou ani předměty ochrany, ani celistvost lokalit negativně ovlivněna, doporučili bychom při dalším plánování rozvoje obce umisťovat návrhové plochy mimo území ptačí oblasti a evropsky významné lokality. Podmínkou ochrany lokalit soustavy Natura 2000 je nezhoršovat jejich stav aktuální v době vyhlášení, naopak přijetím vhodných opatření podpořit podmínky pro přežití chráněných druhů.

Posuzovaná koncepce ve své stávající podobě nebude mít významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost EVL a PO Litovelské Pomoraví.

Opatření k vyloučení či minimalizaci možných negativních vlivů na předměty ochrany ptačí oblasti a evropsky významné lokality

1. Během realizace dílčích záměrů je nutno zabránit případnému šíření invazních druhů rostlin. Na místech, na kterých došlo k narušení povrchu půdy, a/nebo byly realizovány dílčí stavební objekty, ale i na dalších místech v obci, je nutno monitorovat nástup nepůvodních druhů rostlin (neoindigenofytů) a po konzultaci s příslušným orgánem ochrany přírody (zde např. AOPK ČR – Správa CHKO Litovelské Pomoraví) přistoupit v souladu s plánem managementových opatření k jejich likvidaci.

6. Literatura

- Anonymus (2007): Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
- Guth et al. (2008): Příručka hodnocení biotopů. AOPK ČR, Praha.
- Härtel et al. (2009): Mapování biotopů v České republice. Východiska, výsledky, perspektivy. AOPK ČR, Praha.
- Chvojková et al. (2009): Příručka k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany.
- Chvojková et Volf (2009): Aktualizace metodiky hodnocení vlivů podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění. Návrh.
- Chytrý M. et al. (2010): Katalog biotopů České republiky. AOPK ČR, Praha.
-
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění.
- Vyhláška č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny.
- Vyhláška č. 395/1992 Sb., Provedení zákona ČNR o ochraně přírody, v platném znění.
- Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech a územně plánovací dokumentaci, v platném znění.

Dokumenty:

Čehovská I. (2019): Návrh ÚP Pňovice – textová a výkresová část.

Internetové zdroje:

<http://www.biomonitoring.cz>
<http://www.nature.cz/>
<http://portal.cenia.cz>
<http://mapy.nature.cz>

Přílohy

Příloha 1	Stanovisko Krajského úřadu k návrhu zadání územního plánu
Příloha 2	Osvědčení o odborné způsobilosti